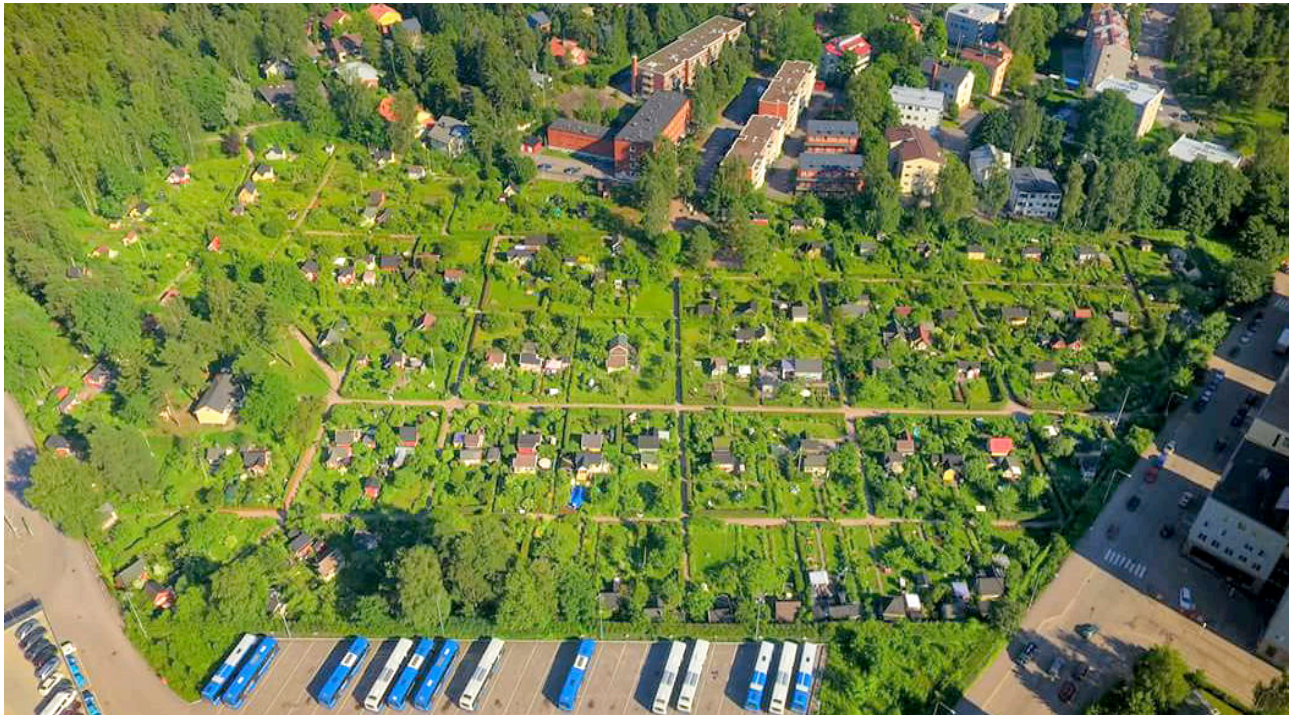

MEDDELANDE

kan publiceras genast

Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry har valt Brunakärr koloniträdgård i Helsingfors till Årets kulturmiljö 2018

Motiveringen för valet är områdets betydande kulturhistoriska värden och landskapsvärden samt Brunakärr koloniträdgårdsförenings medlemmars aktiva verksamhet för att bevara områdets karakteristiska särdrag och föra vidare koloniträdgårdssodlingens traditioner.

Brunakärr koloniträdgård är, liksom stadens alla nio koloniträdgårdar, i generalplanen från år 2002 betecknad som värdefullt område i kulturhistoriskt och byggnadskonstnärligt hänseende och med tanke på landskapskulturen.

Brunakärr koloniträdgård i Helsingfors grundades år 1918. Koloniträdgården är Helsingfors äldsta, och den äldsta i Finland som är på sin ursprungliga plats. Koloniträdgårdsidén kom från Tyskland via Danmark och Sverige i början av 1900-talet. Koloniträdgårdarna hade från början en stor social betydelse i den växande staden genom att de erbjöd mindre bemedlade familjer en möjlighet till fritid och trädgårdssodling. Speciellt under krig och ofärdsår var koloniträdgårdarna av stor betydelse för mathushållningen.

Helsingfors stad äger området och hyr det till Brunakärr koloniträdgårdsförening rf, hyreskontraktet är i kraft till år 2026. På området finns i dag 115 lotter och stugor, varav en är museistuga. Lotternas storlek varierar mellan 135 m² och 680 m²,

medelstorleken är ca 340 m². Stugägarna, dvs. föreningens medlemmar, hyr sin lott av föreningen som administrerar området. Föreningens språk är svenska.

Brunakärr koloniträdgård har bevarat sin ursprungliga karaktär med sina små stugor och odlingslotter av varierande storlek, även om området har förminskats på grund av stadens behov. Den av trädgårdsarkitekt Birger Schalin år 1918 uppgjorda områdesplanen, med rektangulära kvarter indelade i rektangulära lotter, är fortfarande till största delen gällande. Stugorna är placerade från gångvägen sett i bakre kanten av lotterna, så att trädgården öppnar sig mot gångvägen och de förbipasserandes blickar. De flesta hyddorna eller stugorna är byggda före år 1950 i enlighet med fem ursprungliga typritningar utformade av arkitekt Runar Finnillä, många stugor är dock förstörade på olika sätt under årens lopp. Staden reglerar byggandet på området samt lotternas användning och skötsel med regler och förordningar, som kompletteras av föreningens egna regler.

Många lotter har kvar den av Elisabeth Koch på 1920- och 1930-talen uppgjorda trädgårdsplanen. Foto: Camilla Rosengren

På de flesta lotterna kan man se åtminstone delar av den ursprungliga, av trädgårdsplanerare och -konsulent Elisabeth Koch uppgjorda rätlinjiga planterings- och dispositionsplanen. Från den gemensamma gången leder en rak gång, kantad av blomrabatter, fram till stugan, invid stugan finns en av buskar och träd skyddad uteplats. Man har frångått den gamla rutindelningen bara när det gäller nybyggen. På många lotter odlas fortfarande grönsaker och rotfrukter, även om mångåriga blommor, dvs. perenner, sommarblommor och gräsmattor har tagit över utrymme på lotterna. Största delen av växtligheten är typisk för medlet av 1900-talet, men ännu äldre, traditionella arter finns överallt. Till de mest värdefulla hör till exempel de ursprungliga äppelträden, av vilka många fortfarande är i gott skick och bär frukt.

Brunakärr koloniträdgård, som i år fyller hundra år, lever ännu ett aktivt liv och erbjuder sina stugägare och deras familjer trädgårdsarbete, avkoppling och social samvaro. För allmänheten ger koloniträdgården en möjlighet till att njuta av ett unikt och idylliskt parkområde nästan i centrum av staden. Man kan promenera fritt på vägarna och de allmänna områdena när huvudporten vid Naguvägen är öppen. Koloniträdgårdens traditioner och samvaro fortsätter i denna dag i form av talkotillfällen, medlemsträffar och den även för allmänheten avsedda årliga sommarfesten.

Genom att årligen välja Årets traditionslandskap / kulturmiljö önskar Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry fästa uppmärksamhet vid värdefulla finländska kulturmiljöer och befrämja deras bevarande.

Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry är en riksomfattande förening vars målsättning är att bevara gamla odlings- och prydnadsväxter och ursprungliga husdjursraser samt att värna om kulturlandskapen.

Ytterligare uppgifter:

Ordf. Kristina Virtanen, Brunakärr koloniträdgårdsförening rf
kristina.virtanen@hel.fi
tel. 044 0240044

Ordf.f. Jubileumskommittén Ann-Mari Estlander, Brunakärr koloniträdgårdsförening rf
ann-mari@estlander.net
tel. 040 5932329

Ansvarig för traditionslandskapen Leena Saario, Maatiainen ry
leena.saario@welho.com
tel. 041 5457387
Även fotoförfrågningar

Verksamhetsledare Maija Manninen, Maatiainen ry
toimisto@maatiainen.fi
tel. 044 0457317